

KARTLÄGGNING AV HEMLÖSHET I NACKA KOMMUN 2019

Dnr: SOCN 2020/33

2020-02-04

Elin Sylvan

Kvalitet och stöd, omsorgsenheten

Innehållsförteckning

Hemlöshetskartläggning 2019	3
1. Sammanfattning	3
2. Metod och definitioner	3
2.1 Metod.....	3
2.2 Definitioner	4
2.3 Enheter som deltog	5
2.4 Frågorna i kartläggningen	5
2.5 Särredovisning av ensamkommande och sociala kontrakt	5
3. Sammanställning av resultatet	5
3.1 Akut hemlösa.....	7
3.2 Institutionsboende	8
3.3 Långvariga boendelösningar.....	9
3.4 Eget kortsiktigt boende.....	12
3.5 Unga vuxna i hemlöshet	12
4. Orsaker till hemlöshet	13
5. Lämpligt nästa steg för personer i hemlöshet.....	14
6. Personer med funktionsnedsättning inom LSS	14
7. Jämförelse med tidigare mätningar.....	16
7.1 Nackas kartläggning år 2014	16
7.2 Nationell kartläggning år 2017	17
Diskussion.....	17
Bilaga 1: Matris - nuvarande situation/lämpligt nästa steg.....	19
Bilaga 2: Jämförelser med Stockholms läns kommuner från nationell kartläggning 2017	20

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*

Hemlöshetskartläggning 2019

I. Sammanfattning

Som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet genomfördes en hemlöshetskartläggning genomfördes under en månad under 2019 inom de enheter som ingår i den sociala omsorgsprocessen samt enheterna under arbets- och företagsnämnden. Kartläggningen gällde vuxna som ingick i socialstyrelsens fyra hemlöshetskategorier under 15–16 november, 2019. Vi har inte undersökt antalet barn eller barnens situation närmare i denna kartläggning, men har frågat om det finns barn som är påverkade av den vuxnes hemlöshet.

- Sammantaget fanns 497 vuxna plus 10 ensamkommande barn i någon av socialstyrelsens hemlöshetskategorier under mätdygnet.
- 110 av de vuxna har barn som kommunen känner till. Dessa påverkas av situationen genom boende med den vuxne hemlösa på hel- eller deltid.
- I kategorin akut bostadslösa fanns 84 vuxna. Av dessa hade 21 personer barn som påverkades av situationen och dessa bodde på hel- eller deltid i skyddat boende, på hotell/vandrarhem eller jour/korttidsboende.
- En liknande kartläggning gjordes i Nacka kommun år 2014. Antalet bostadslösa vuxna har minskat från 606 vuxna år 2014 till 497 (plus 10 ensamkommande under 18 år) år 2019. Den huvudsakliga minskningen jämfört med kartläggningen 2014 beror på att antalet sociala hyreskontrakt och boende i dessa har minskat.
- Årets mätning ger ett jämförelsetal på 48 hemlösa per 10 000 invånare.

2. Metod och definitioner

2.1 Metod

I kartläggningen ingår endast personer som var aktuella på någon av de enheter som deltog i kartläggningen på mätdygnet. Personer som inte har någon kontakt med dessa enheter ingår därmed inte, och det finns sannolikt ett mörkertal som vi inte känner till.

Kartläggningen är gjord utifrån handläggares bedömningar och det är bara de som svarat på frågorna. Vi har kartlagt **vuxna** som var aktuella på någon av enheterna och uppfyllde något hemlöshetskriterium 15–16 november. Handläggarna haft en månad på sig att rapportera sina svar. Handläggarna har skrivit en UNO-kod för varje klient och dubletter har sorterats bort i sammanställningen.

Vi har frågat om det **finns barn** under 18 år som påverkas av den vuxnas hemlöshet, men har **inte räknat antal** barn eller närmare kartlagt dem. Anledningen att inte närmare kartlägga barnen i denna kartläggning, är att det finns en risk för felrapportering, dubbelräkning och att olika bedömningar görs av olika enheter. Det går inte heller att endast genom folkbokföringen dra slutsatser om vilka barn som påverkas då det kan vara partners barn eller barn som är skrivna med den andra föräldern som ändå påverkas. Den siffra vi nu fått fram är därmed endast utifrån antalet vuxna som bedöms ha barn som påverkas.

I ett fåtal enkäter saknas viss information där handläggare missat att svara eller saknat viss information.

2.2 Definitioner

I kartläggningen använde vi oss av socialstyrelsens definitioner av hemlöshet:

1. akut bostadslöshet,

En person är hänvisad till akutboende, härbärge, jourboende, skyddat boende (exempelvis kvinnojour) eller sover utomhus eller i offentliga utrymmen. Även hotell, camping, vandrarhem och husvagn ingår i denna situation.

2. Institutionsboende

En person är intagen eller inskriven på antingen kriminalvårdsanstalt eller stödboende inom socialtjänsten, landstinget eller hos en privat vårdgivare, alternativt på hem för vård eller boende (HVB-hem) eller Statens institutionsstyrelses (SiS)- institutioner. Personen ska skrivas ut inom tre månader men inte har någon egen bostad ordnad inför utskrivning eller utflyttning. Hit räknas även de personer som skulle ha skrivits ut eller flyttat ut, men som är kvar på grund av att de inte har någon egen bostad ordnad.

3. långvarig boendelösning genom kommunen

En person bor i en boendelösning som kommunen har ordnat på grund av att personen inte får tillgång till en bostad på den ordinarie bostadsmarknaden. Exempel på sådana boenden är försökslägenhet, träningslägenhet, sociala/ kommunala hyreskontrakt. Det handlar om boendelösningar med någon form av hyresavtal där boendet är förenat med tillsyn eller särskilda villkor eller regler.

4. eget kortsiktigt boende.

En person bor tillfälligt och kontraktslöst hos vänner, bekanta, familj eller släktingar eller har ett inneboende- eller andrahandskontrakt som är kortare än tre månader hos släkt, vänner eller andra privatpersoner. Personen ska ha varit i kontakt med socialtjänsten.

Sociala kontrakt och ensamkommande flyktingbarn och -ungdomar ryms i kategori 3 *långvarig boendelösning genom kommunen* men redovisades separat och i ett förenklat förfarande utifrån det stora antalet och tidsåtgången för handläggarna. Sociala kontrakt är inte redovisat på kön utifrån att det ofta är flera personer boende, men en person som står på kontraktet.

2.3 Enheter som deltog

- Omsorgsenheten
- Barn- och familjeenheten
- Äldreenheten
- Arbets- och företagsenheten
- Etableringsenheten

2.4 Frågorna i kartläggningen

1. Vilken arbetsgrupp tillhör du?
2. UNO -kod (initial, födelseår och födelsedag)
3. Vilken typ av boendesituation hade personen natten mellan 15-16 november.
4. Finns det barn under 18 år som är direkt påverkade av den vuxnes hemlöshetssituation dvs vistas/bor med denna regelbundet?
5. Mest lämplig boendelösning som den enskilde anses klara av (mest lämpligt nästa steg)
6. Vilken är den huvudsakliga orsaken som hindrar personen att klara av ett eget boende/hyreskontrakt?

2.5 Särredovisning av ensamkommande och sociala kontrakt

Ensamkommande flyktingbarn- och ungdomar samt sociala kontrakt redovisades förenklat och redovisas närmare under långvarig boendelösning genom kommunen.

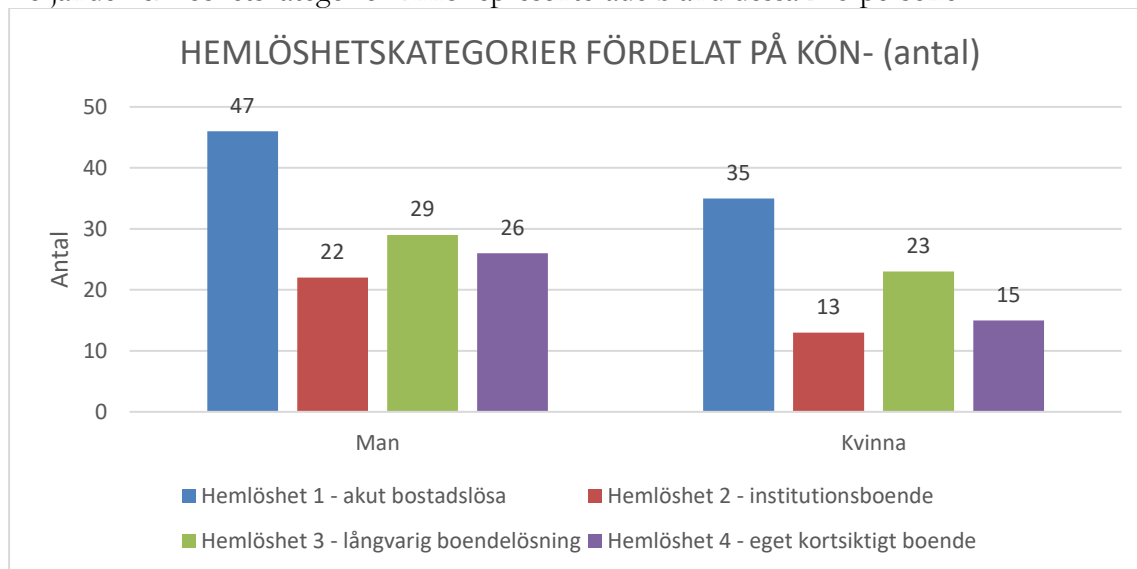
En annan grupp som lyfts separat är gruppen personer med funktionsnedsättning som inte kan flytta hemifrån utifrån sin ekonomiska situation eller funktionsnedsättning. Dessa är inte per definition hemlösa, men lyfts av LSS-gruppen som en stor och relativt osynlig grupp som inte har samma möjligheter som andra att komma vidare på bostadsmarknaden.

3. Sammanställning av resultatet

Under mättygnet 15–16 november bedömdes 215 vuxna vara hemlösa efter att dubletter tagits bort. Dessutom bor 277 vuxna i sociala kontrakt och 65 personer (varav 10 personer under 18 år) bor i träningslägenheter för ensamkommande flyktingbarn och -ungdomar.

Av de 215 personer som ingick i den huvudsakliga kartläggningen var 59 procent män och 41 procent kvinnor.

Följande hemlöshetskategorier finns representerade bland dessa 215 personer:

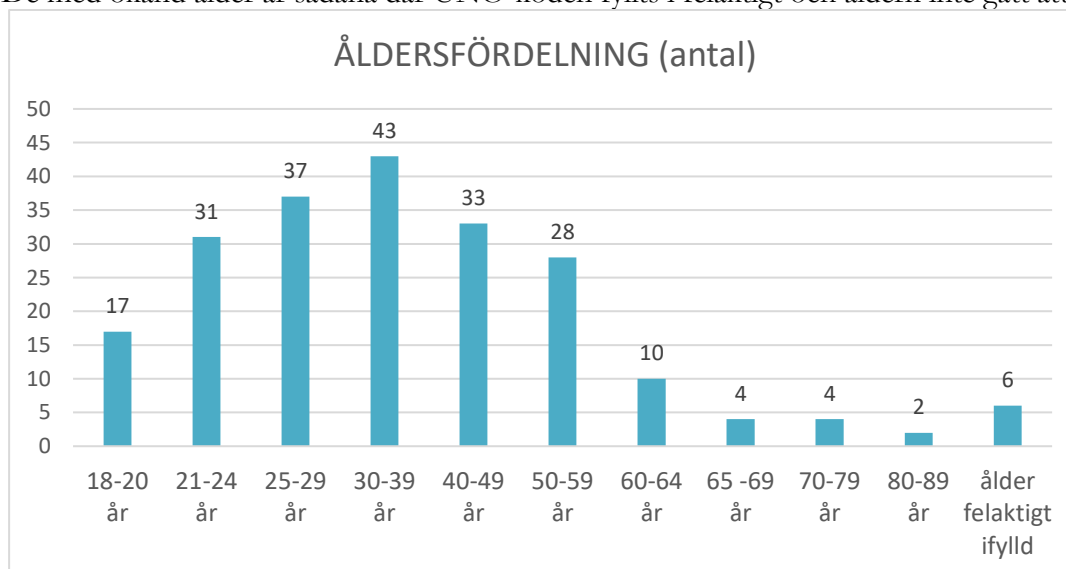
Tabell 1 Exklusive sociala kontrakt och ensamkommande- kön har ej redovisats för 4 personer

Om sociala kontrakt och ensamkommande läggs till dessa siffror ökar andelen med långsiktig boendelösning avsevärt, men där saknas uppgiften om kön. Kön har inte redovisats för 4 personer.

Åldersfördelningen bland dessa 215 personer redovisas i tabell 2.

Den högsta andelen återfinns i gruppen 21–29 år.

De med okänd ålder är sådana där UNO-koden fyllts i felaktigt och åldern inte gått att ta fram.

Tabell 2 Exklusive sociala kontrakt och ensamkommande

3.1 Akut hemlösa

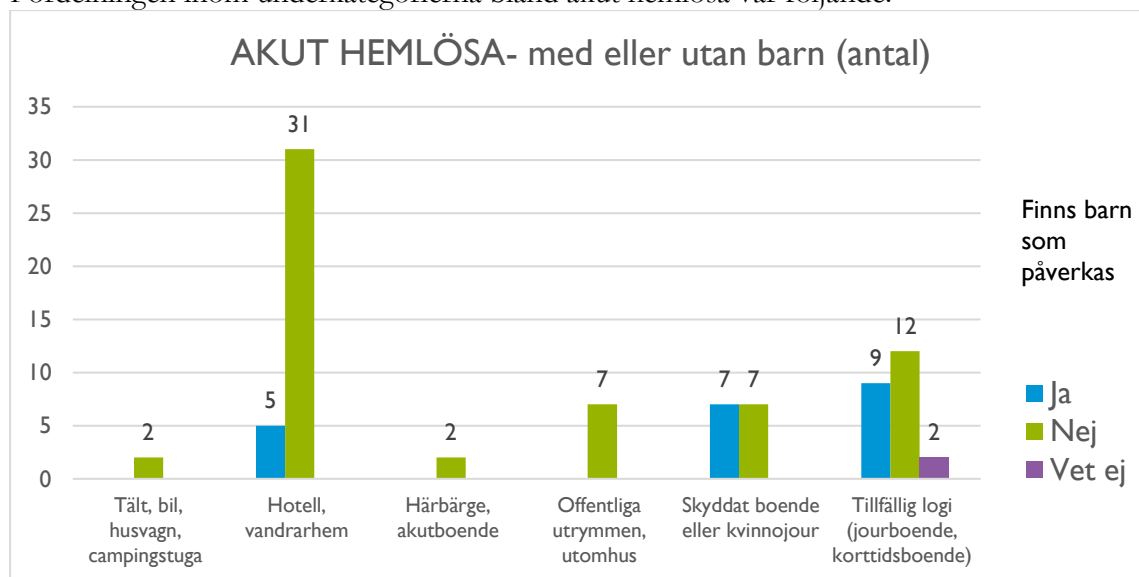
Det många tänker på som hemlöshet är det som socialstyrelsen definierar som akut hemlöshet. I kategorin akut hemlösa ryms personer som vistas i/på:

- Offentliga utrymmen, utomhus
- Tält, bil, husvagn, campingstuga
- Härbärke, akutboende
- Hotell, vandrarhem
- Tillfälligt logi (jourboende, korttidsboende)
- Skyddat boende eller kvinnojour

I denna kategori fanns på mätdygnen 84 vuxna personer. 21 av dessa vuxna hade barn som påverkades av situationen. Barnen bodde på hel- eller deltid med förälder i underkategorierna skyddat boende, på hotell/vandrarhem eller jour/korttidsboende.

47 av de vuxna var män och 35 var kvinnor, i två fall saknas uppgift om kön. Männerna bor i högre grad än kvinnorna på hotell/vandrarhem och kvinnorna i kategorin bor i huvudsak på jourboende/korttidsboende eller i skyddat boende.

Fördelningen inom underkategorierna bland akut hemlösa var följande.

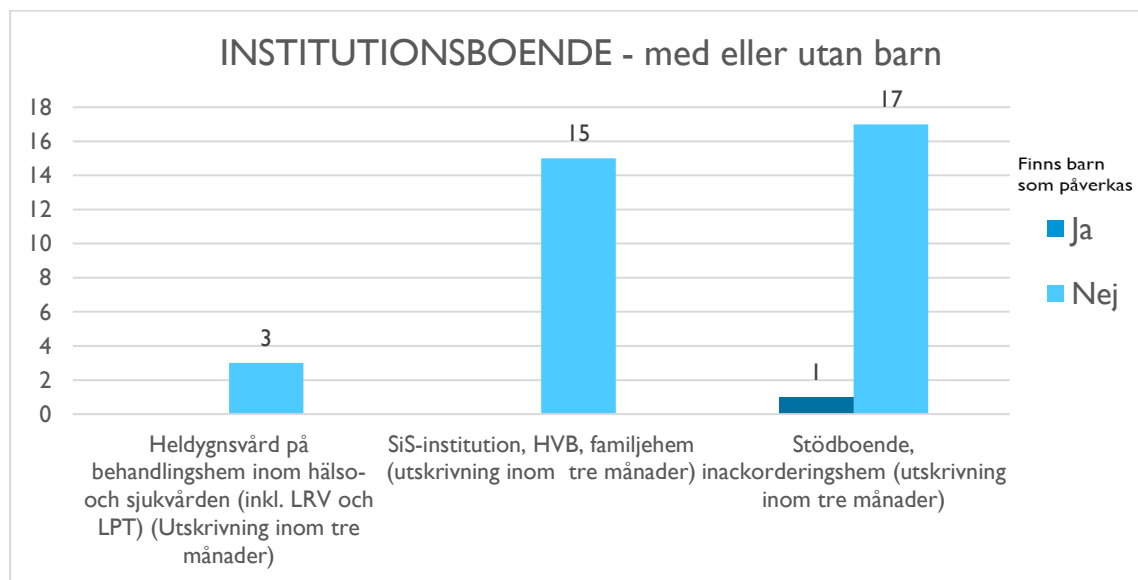
3.2 Institutionsboende

Inom kategorin institutionsboende finns personer som är har en placering inom något av följande underkategorier.

- SiS-institution, HVB, familjehem
- Kriminalvårdsanstalt, häkte, frivård
- Stödboende, inackorderingshem
- Helydgvsvård på behandlingshem inom hälso- och sjukvården (inkl. LRV och LPT)

Denna kategori definieras av att personen ska ha ett beslut som sträcker sig kortare än tre månader från mätdygnen och inte har något eget boende att återvända till när placeringen avslutas. Kategorin är problematisk så till vida att det finns personer som har mer långvariga placeringsbeslut just på grund av att deras möjlighet att skaffa sig en bostad på ordinarie bostadsmarknaden är låga och deras problembild gör att en placering blir nödvändig. Det kan också vara så att den placering som avsågs på mätdygnen var kortare än tre månader, men att beslutet förlängts därefter så att personen inte blivit helt utan boendelösning därefter. I denna kategori kan det finnas ett mörkertal som inte har något ordinarie boende som inte uppmärksammas utifrån att de haft längre placeringar än tre månader och därmed inte faller in under socialstyrelsens definition.

Vid mätdygnen fanns vuxna 22 män och 14 kvinnor i kategorin institutionsboende med utskrivning inom tre månader.

3.3 Långvariga boendelösningar

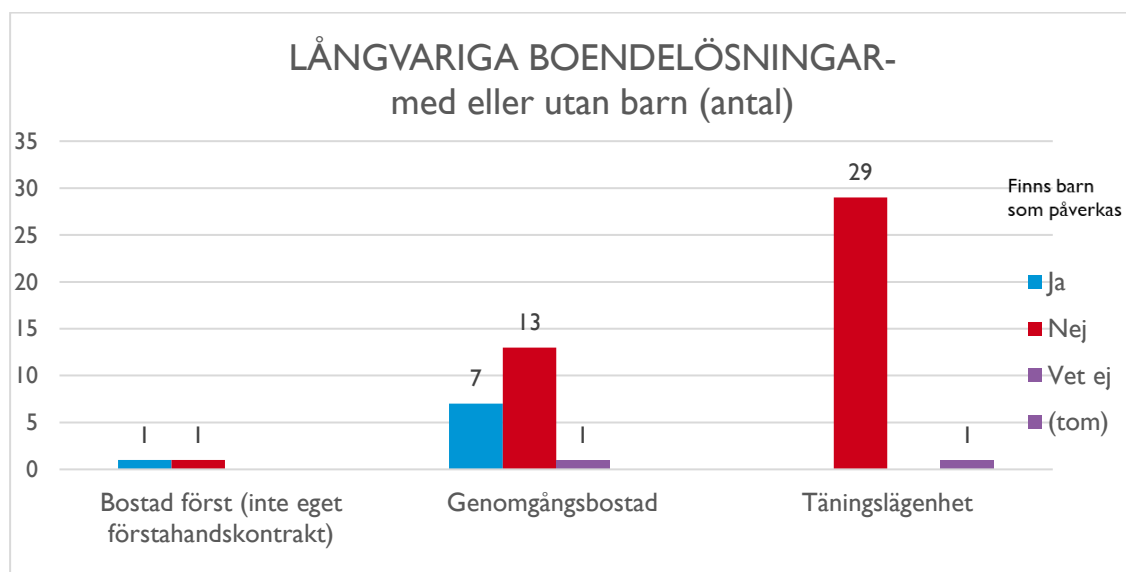
Inom kategorin långvariga boendelösningar genom kommunen ingår enligt socialstyrelsens definition

- Träningslägenhet
- Bostad först (inte eget förstahandskontrakt)
- Genomgångsbostad
- Sociala kontrakt

Sammantaget med sociala kontrakt och ensamkommande ungdomar i träningslägenhet är det 335 vuxna plus 10 ensamkommande barn som räknats här. 82 av de vuxna har barn som bor på hel- eller deltid med den vuxne

Sociala kontakt handläggs av två boendesamordnare inom utredning och uppföljning vuxen och dessa redovisades separat genom ett förenklat förfarande för att arbetsbördan med kartläggningen skulle bli rimlig. De ensamkommande barnen/ungdomarna bor i träningslägenheter och även de har sammanställts förenklat.

I nedanstående diagram syns de som kartlades i den huvudsakliga kartläggningen. Där återfanns 29 män och 23 kvinnor. I 8 fall fanns barn som påverkades och i två fall var handläggarna osäkra på detta.

Tabell 3 Långvariga boendelösningar (exklusive sociala kontrakt och ensamkommande)

3.3.1 Sociala kontrakt

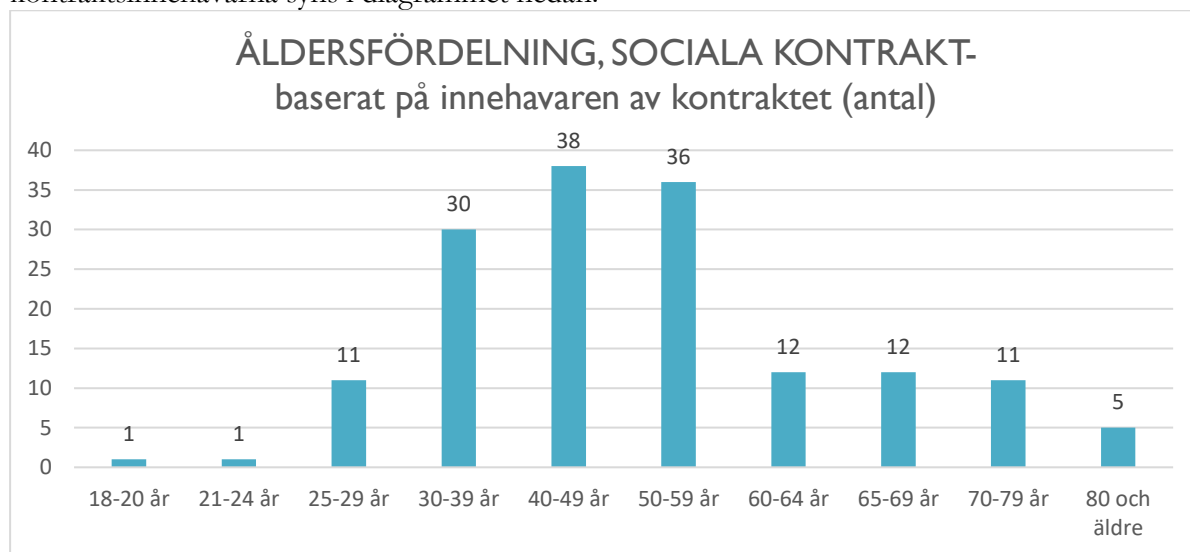
Socialt kontrakt är kommunens boendelösning i särskilda fall för personer som av olika skäl inte blir godkända på den ordinarie bostadsmarknaden. Biståndet är av långsiktig karaktär och förenat med särskilda villkor. Kriterierna för att beviljas insatsen regleras i riktlinjer beslutade av socialnämnden år 2016. Målet är att den enskilde under insatstiden ska kunna ordna en egen bostad.

Ett socialt hyreskontrakt är ett bistånd som beslutas enligt 4 kap 2 § Socialtjänstlagen (SoL), alltså om den enskilde bedöms ha ett behov av bistånd utöver skälig levnadsnivå. Lägenheterna är lokaliserade i alla Nackas kommundelar.

- Kommunen hade **157 sociala kontrakt** vid mätmyndet
- **227 vuxna** som vi känner till bor i dessa sociala kontrakt
- Det finns barn i **74** av 157 sociala kontrakt

Könsfördelningen har inte tagits upp i kartläggningen eftersom insatsen står på en person och övriga boende endast har räknats till antalet via folkbokföringen.

De som står på kontraktet har redovisats med UNO-kod och en åldersfördelning på kontraktssinnehavarna syns i diagrammet nedan.

Under insatstiden, som i dagsläget är två år med möjlighet till förlängning, görs som regel uppföljning vid två tillfällen: efter ett år och sedan sex månader innan insatsens slut. Den enskilde får information om det egna ansvaret att söka bostad på egen hand, inte bara i Nacka utan i hela Stockholmsområdet och även hela Sverige. Den enskilde förväntas söka bostad där hen har en rimlig möjlighet att få bostad, och i områden där hen har råd att bo.

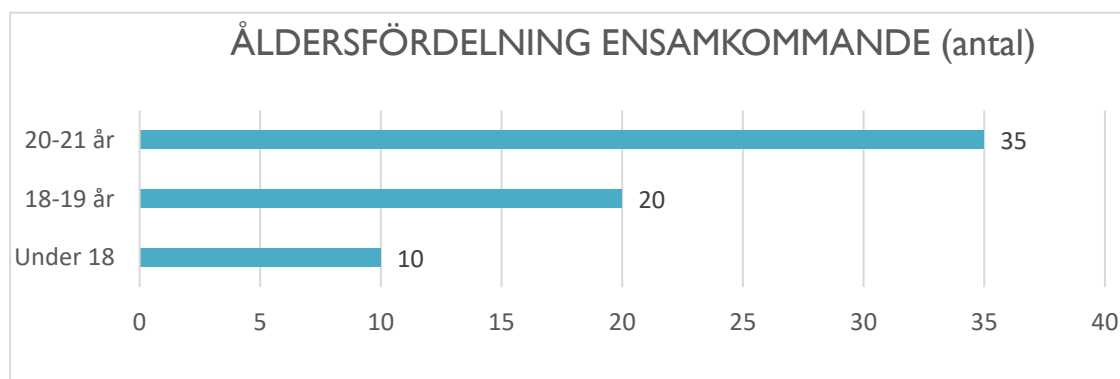
Från och med 1 januari 2020 erbjuds en insats som bedrivs i kommunens regi i form av bostadssökarstöd, till personer som har insatsen socialt kontrakt. Syftet med denna stödinsats är att personer ska få stöd att söka och få bostad på den ordinarie bostadsmarknaden, och på så sätt komma vidare i sin bostadsprocess. Tanken är att den enskilde ett år innan insatsens avslut ska erbjudas bostadssökarstöd, för att optimera möjligheten att etablera sig på den ordinarie bostadsmarknaden.

3.3.2 Ensamkommande flyktingbarn/ungdomar

Etableringsenheten har ansvar för ensamkommande flyktingbarn och –ungdomar som längst till sista datumet i månaden de fyller 21 år.

- Dessa bor i träningslägenheter.
- I verksamhetssystemet kallas det stödboende för de som är under 20 år då de även har en kontaktpersonsinsats, de över 20 år har träningslägenhet som boendeform. Det är dock samma boendelösning men kräver tillstånd från IVO för unga 16-20 år.
- De som är placerade i ”stödboende” har möjlighet att bo kvar tom 21-årsdagen. Året de fyller 20 omvandlas boendeformen till träningslägenhet i och med att kontaktpersonsinsatsen tas bort. Själva boendet är detsamma, det vill säga ungdomen bor kvar på samma adress.
- Alla har räknats som kategori 3: långsiktig boendelösning ordnad av kommunen eftersom placeringen inte är tidsbestämd som andra stödboendeplaceringar (annat än som längst till 21-årsdagen).

De ensamkommande var 59 pojkar/män och 6 st flickor/kvinnor. Ingen av dem har barn. Åldersfördelningen var som diagrammet visar.

Mest lämpligt nästa steg för dessa personer:

- Egen lägenhet **med stöd** 30 st
- Egen lägenhet **utan stöd** 35 st

Detta är en kategori som i vissa fall förs över till utredning och uppföljning vuxen när de fyller 21 år. I vissa fall bedöms de ha ett fortsatt stödbehov men alla som varit placerade genom etableringsenheten bedöms inte ha ett fortsatt behov av stöd när de fyllt 21 år. Utifrån de kriterier som finns kan de då inte erbjudas fortsatt boende varken utifrån social problematik eller psykisk funktionsnedsättning och de uppfyller inte heller kriterierna för socialt kontrakt.

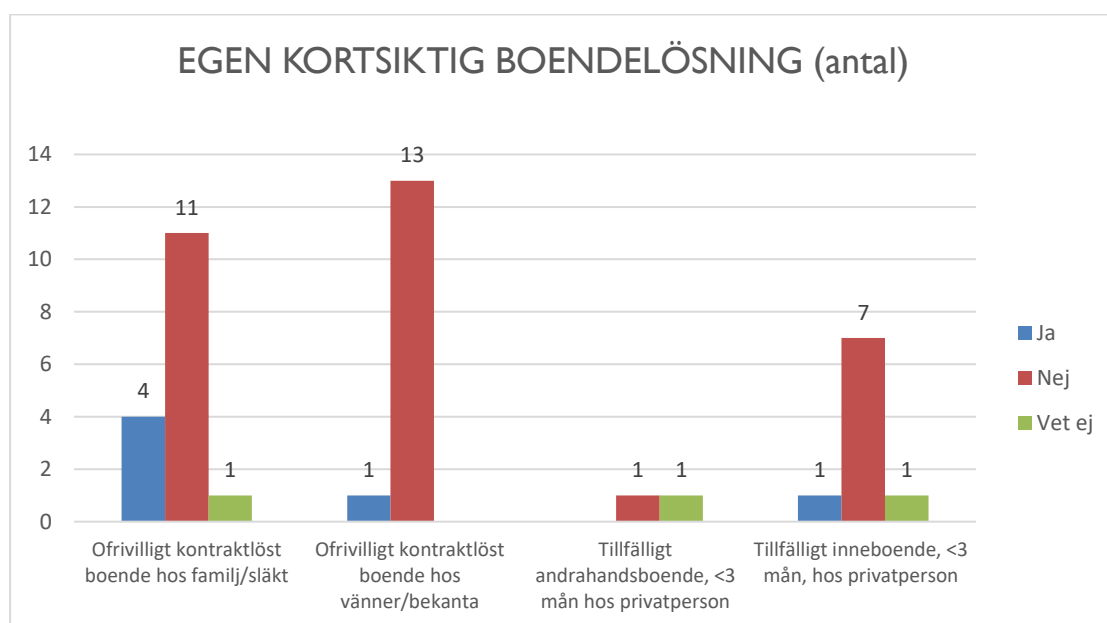
3.4 Eget kortsiktigt boende

Inom kategorin eget kortsiktigt boende ryms personer som bor:

- Ofrivilligt kontraktslöst boende hos familj/släkt
- Ofrivilligt kontraktslöst boende hos vänner/bekanta
- I tillfälligt andrahandsboende, kortare än tre månader, hos privatperson
- I tillfälligt inneboende, kortare än tre månader, hos privatperson

I denna kategori återfinns 26 män och 15 kvinnor. I 6 av de vuxnas ärenden finns barn som påverkas. I tre fall vet socialsekreterarna inte om det finns barn som påverkas.

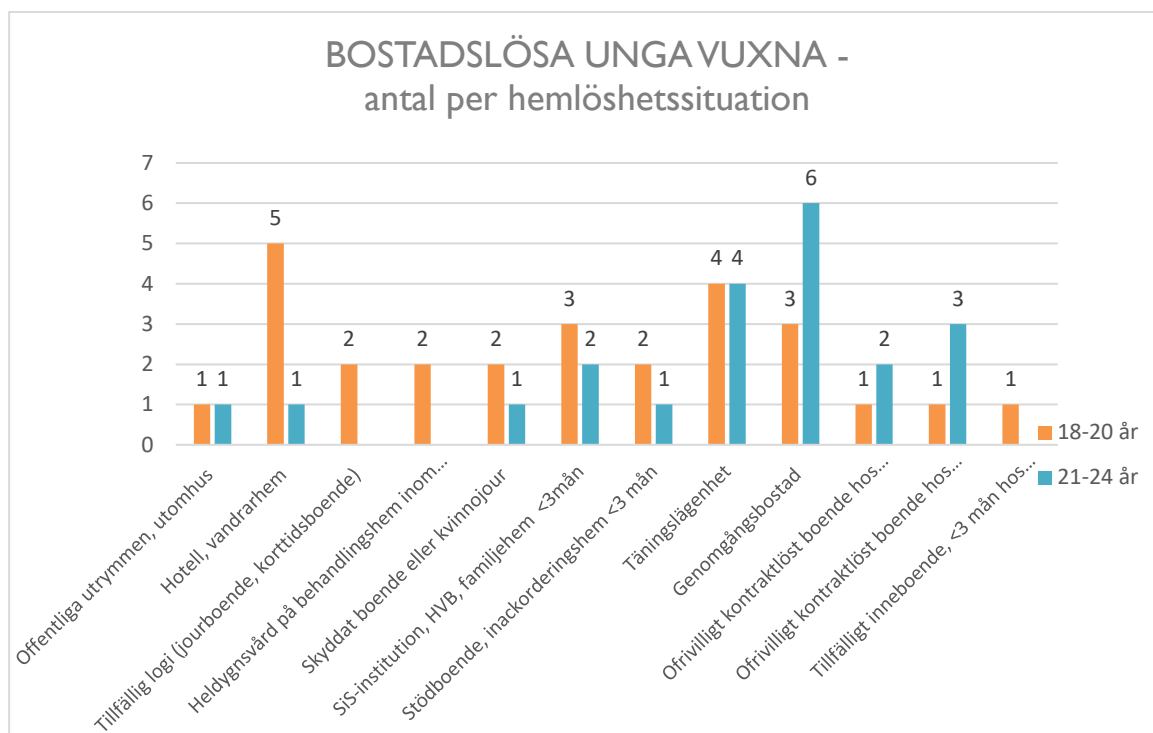
Bland personer som väljer att lösa sitt eget boende på kort sikt kan det sannolikt finnas ett mörkertal som inte har kontakt med någon enhet på kommunen.

3.5 Unga vuxna i hemlöshet

Unga vuxna är en kategori där socialtjänsten har ett särskilt stort ansvar. Det kan röra sig om unga som saknar skyddsnät i sin familj och som när de blir vuxna behöver ett fortsatt omfattande stöd från socialtjänsten.

De unga vuxna som lyfts fram i kartläggningen återfinns i alla fyra hemlöshetskategorier. I diagrammet nedan syns bostadslösa i åldern 18-20 och 21-24 år redovisat per hemlöshetsituation.

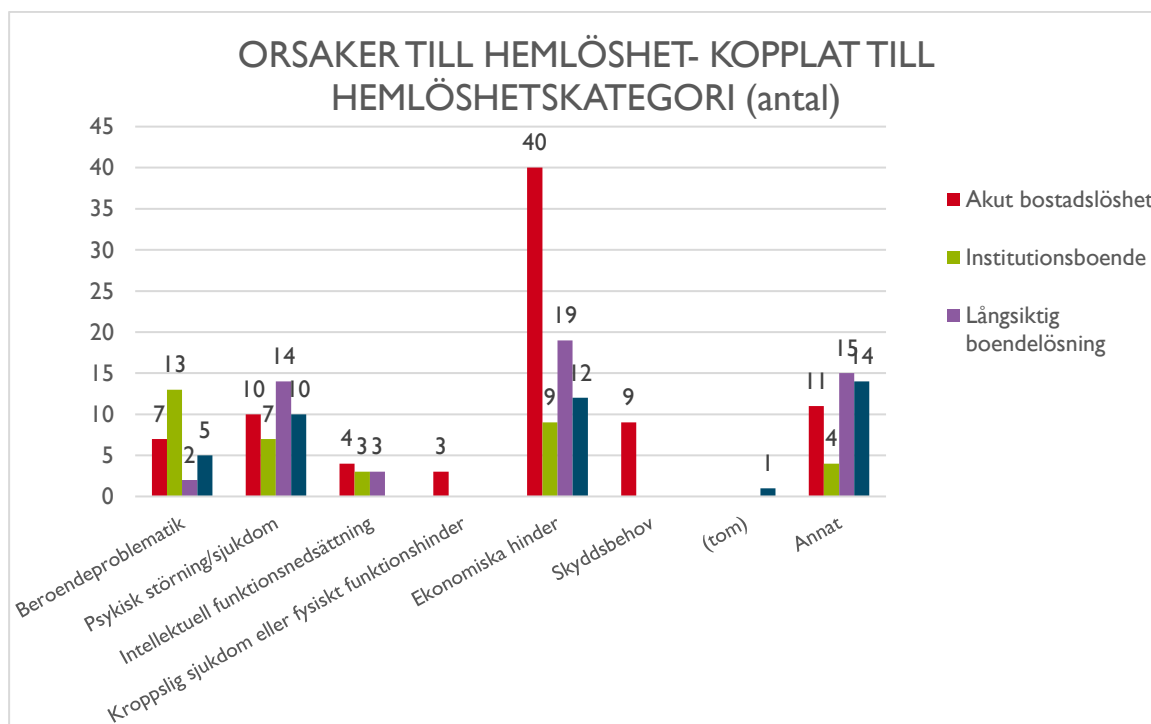

4. Orsaker till hemlöshet

Handläggarna som svarade på den huvudsakliga kartläggningen fick även svara på vad de trodde var huvudorsaken till att personen befann sig i nuvarande hemlöshetsituation. Orsakerna är *inte* kartlagda för personer med socialt kontrakt eller träningslägenhet för ensamkommande.

- **Ekonomiska hinder** är det som lyfts som överlägset vanligast. 80 personer hade det som huvudorsak till sin situation. I detta har även kort tid i bostadskön lyfts fram som en faktor. Med bättre ekonomi hade personen kunnat köpa en bostad och kötid hade inte varit ett avgörande problem.
- 41 personer hade **psykisk störning/sjukdom** som huvudsaklig orsak.
- 27 personer hade **beroendeproblematik** som huvudsaklig orsak.
- 10 personer hade **intellektuell funktionsnedsättning** som huvudorsak
- 9 personer hade **skyddsbehov** som huvudsaklig orsak
- 3 personer hade **kroppslig sjukdom eller fysiskt funktionshinder** som huvudorsak till sin hemlöshetsituation.
- 44 personer hade någon annan icke specificerad huvudorsak till sin situation.
- Vissa handläggare svarade inte på denna fråga eller så var svaret olika från olika enheter gällande samma person.

Diagrammet nedan visar orsakerna kopplat till hemlöshetskategorierna akut bostadslöshet, institutionsboende, långvarig boendelösning genom kommunen och egen kortsiktig boendelösning.

5. Lämpligt nästa steg för personer i hemlöshet

I den huvudsakliga kartläggningen har frågan ställts vad som kan vara lämpligt nästa steg/ den mest lämpliga boendelösningen för personen.

I en stor andel av ärendena (66 personer eller 31 procent) har svaret på frågan vad som är ett lämpligt nästa steg att handläggaren inte vet. En anledning till detta är att personer som endast handläggs för försörjningsstöd på etableringsenheten inte har någon ingående kontakt med handläggare och personkännedomen kan vara bristfällig.

- En stor andel (65 personer) anses klara egen lägenhet med stöd. Här återfinns personer i alla fyra hemlöshetskategorier.
- 33 personer bedöms klara av att bo i egen lägenhet utan stöd.
- 19 personer bedöms vara rätt placerade i nuvarande form.

En matris med hela resultatet redovisas i *bilaga*.

Frågan har inte ställts avseende sociala kontrakt då de redan idag bor i ”egen lägenhet” med eller utan stöd och personkännedomen kan vara relativt låg utifrån att insatsen inte kräver någon högentensiv uppföljning. Lämpligt steg för ensamkommande redovisades under punkt 3.3.2.

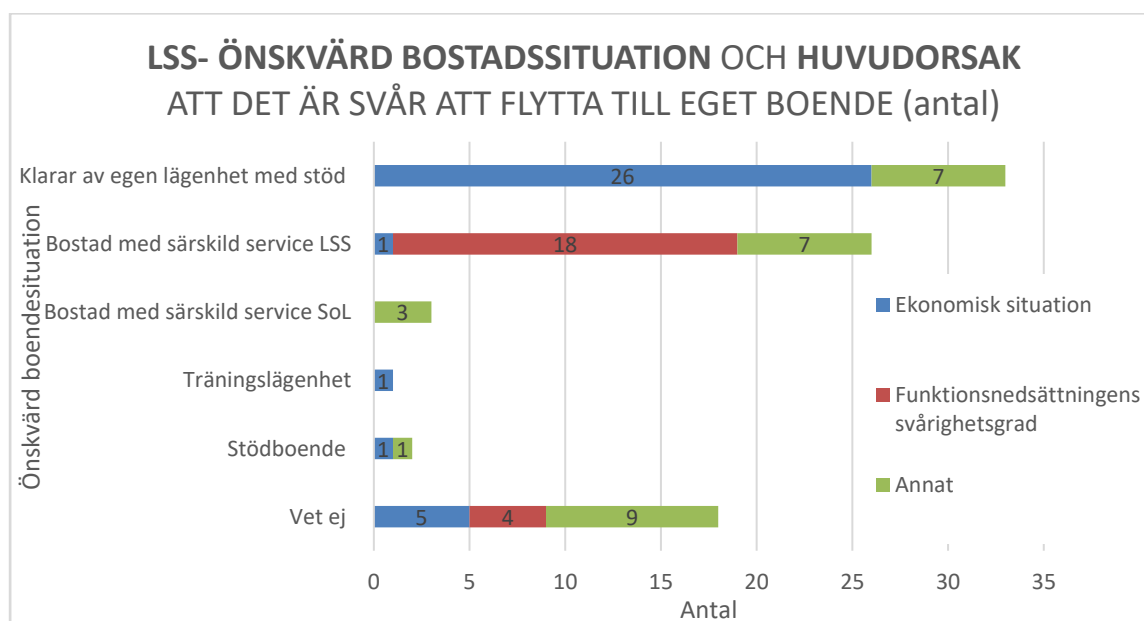
6. Personer med funktionsnedsättning inom LSS

Personer med funktionsnedsättning och LSS-tillhörighet som bor kvar i sin familj i vuxen ålder är en grupp synliggörs av medarbetarna under undersökningen. De är inte per definition hemlösa,

men de lyfts fram som särskilt utsatta på bostadsmarknaden. Här finns de som inte är berättigade till bostad med särskild service eller som på grund av sin funktionsnedsättning har en låg inkomst. Funktionsnedsättningen försvårar möjligheten till tillfälliga boendelösningar exempelvis på andrahandsmarknaden. Inom LSS handläggs endast det personen själv ansöker om, så det kan finnas kännedom hos handläggaren om att det finns ett behov, men då personen inte själv ansökt om insatsen har behovet inte utretts och prövats.

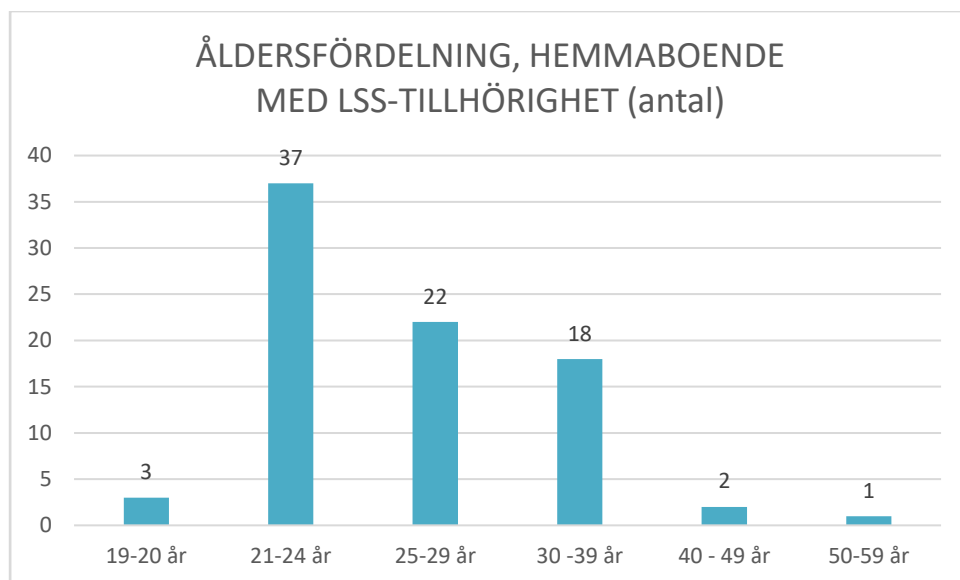
En extra kartläggning gjordes i LSS-gruppen med de som handlägger vuxenärenden vid sidan om den huvudsakliga hemlöshetskartläggningen. Detta för att synliggöra denna grupp i anslutning till hemlöshetskartläggningen.

- 83 personer tas upp i extrakartläggningen
- Av dessa är 26 kvinnor och 57 män.
- För 34 personer är den **ekonomiska situationen** huvudsaklig orsak till att personen inte kan flytta till ett eget boende. För merparten av dessa är egen lägenhet med stöd önskvärd boendesituation.
- För 22 personer är det **funktionsnedsättningens svårighetsgrad** som försvårar en flytt till eget boende. För merparten av dessa är sannolikt bostad med särskild service bästa insatsen. Här ryms både sådana som inte skulle beviljas insatsen om de sökte och de som inte har ansökt.
- I 27 fall är det en **”annan” ej specificerad anledning** till att personen inte kan flytta till eget boende. Dessa är fördelade på flera olika önskvärda boendelösningar.

Gruppen med funktionsnedsättning och LSS-tillhörighet som lyfts av handläggarna för att de inte kan flytta till eget boende finns främst i åldersgruppen 21-25 år. I denna åldersgrupp finns även andra unga vuxna utan LSS-tillhörighet som ännu inte kunnat flytta hemifrån. Dessa har vi *inte* lyft i denna kartläggning. Det LSS-gruppen lyfter fram är att personer med LSS-tillhörighet löper större risk att bli kvar i sitt föräldrahem då behoven kopplade till funktionsnedsättningen är varaktiga och att inkomsten ökar i någon stor utsträckning med åldern.

7. Jämförelse med tidigare mätningar

7.1 Nackas kartläggning år 2014

En liknande, men mer omfattande kartläggning av hemlöshet gjordes inom socialtjänsten i Nacka kommun år 2014. I denna kartläggning gjordes mer kartläggning kring härkomst, försörjning och barnens boendesituation. Då var resultatet följande:

- *Under mätveckan befann sig cirka 606 vuxna personer och 369 barn i situationer av hemlöshet enligt Socialstyrelsens definition.*
- *De vuxna var ungefär lika många kvinnor som män.*
- *Övervägande delen (94 procent) var aktuella inom dåvarande individ- och familjeomsorgen.*
- *Merparten av barnen fanns i långvariga boendelösningar, främst sociala kontrakt.*

Kategori	2019	2014
Akut bostadslösa	84	93
Institutionsboende	36	51
Långvarig boendelösning (samtliga)	345	405
Eget kortsiktigt boende	42	57
Totalsumma	507	606

Resultatet från kartläggningen år 2014 är någorlunda jämförbart med resultatet 2019 där 497 vuxna plus 10 ensamkommande barn under 18 år har identifierats. Det finns barn i 110 av de vuxnas ärenden, men antalet barn har vi inte kartlagt.

Minskningar har skett i alla kategorier men störst skillnad är att antalet sociala hyreskontrakt har minskat från 205 kontrakt år 2014 till 157 kontrakt år 2019. Antalet vuxna i dessa kontrakt har minskat från 353 personer år 2014 till 227 personer år 2019.

7.2 Nationell kartläggning år 2017

En nationell hemlöshetskartläggning gjordes genom Socialstyrelsen år 2017. Denna besvarades av Nacka kommun, men har inte redovisats internt. Det är oklart vilka enheter som deltog i kartläggningen men bortfallet var sannolikt stort. På Socialstyrelsens hemsida finns information om att 137 personer befann sig i något av de fyra hemlöshetskategorierna i Nacka kommun, vecka 14 år 2017. Detta resultat är sannolikt inte tillförlitligt eftersom mätningarna år 2014 och år 2019 båda hade avsevärt högre antal.

Detta tal gav 13,8 hemlösa per 10 000 invånare utifrån en befolkning på

Årets mätning ger ett jämförelsetal på 48 hemlösa per 10 000 invånare utifrån en befolkning på 105 288 individer.

I kartläggningen från 2017 finns resultatet från samtliga kommuner som deltagit publicerat på socialstyrelsens hemsida. Resultatet för Stockholms läns kommuner presenteras i bilaga 2. Nacka ser i denna jämförelse ut att ligga förhållande vis lågt utifrån jämförelsetalet 13,7. Med årets mer korrekta jämförelsetal 48 jämfört med resultaten från 2017 ligger Nacka bland de kommuner som har högst jämförelsetal, antal hemlösa per 10.000 invånare.

Diskussion

Vi har kartlagt antalet vuxna personer som

- Var i kontakt med enheter under socialnämnden, äldrenämnden och arbets-och företagsnämnden
- Fanns i någon av socialstyrelsens hemlöshetskategorier 15-16 november 2019

Antalet vuxna som omfattas av kartläggningen har blivit färre sedan den kartläggning som gjordes 2014. Minskningarna har skett i huvudsak bland långsiktiga boendelösningar och sociala kontrakt, men en minskning har skett i alla kategorier.

När vi jämför årets resultat i Nacka med andra kommuner utifrån den nationella kartläggningen 2017 har Nacka en relativt hög hemlöshet i förhållande till kommunens befolkningsmängd. Dock finns det stora bortfall i denna typ av nationella kartläggningar och resultatet får tolkas med försiktighet.

När vi frågat om lämpligt nästa steg för personer i bostadslöshet är det många handläggare som inte kan svara på frågan. Osäkerheten är störst på etableringsenheten inom ekonomiskt bistånd, där också en stor andel av de bostadslösa kunderna finns. Att kännedomen är låg där beror sannolikt på att handläggare på ekonomiskt bistånd inte arbetar med planeringen mot självförsörjning. Arbetsfördelningen är att planeringen görs av karriärvägledare på arbets- och

företagsenheten. Därför är handläggarna på ekonomiskt bistånd inte alltid insatta i problematiken och vad som är ett lämpligt boende för kunden.

Av de som har kunnat ge ett svar är det en stor andel som bedömer att personen skulle kunna klara ett eget boende med eller utan stöd från kommunen. Ekonomiska hinder är den största huvudsakliga anledningen att befinna sig i bostadslöshet. Vissa placeringar som är kostsamma för kommunen hade kunnat undvikas om personerna själva kunde få tag i ett eget boende. Det finns en inlåsnings effekt kopplad till bostadslösheten som gör att personer kan bli kvar i mer omfattande stödinsatser än de egentligen har behov av utifrån risken att annars bli bostadslösa.

De flesta barnfamiljerna bor under mättygnet i långsiktiga boendelösningar via kommunen. Det finns dock en grupp barn som befinner sig i akut hemlöshet eller bor i tillfälliga bostadslösningar. Socialtjänsten måste vara särskilt uppmärksam på dessa barns behov då de är extra utsatta. Ostabila bostadsförhållanden kan ha en negativ påverkan på övriga livsområden som skolgång, fritid, hälsa, känslö- och beteendemässig utveckling och kamratrelationer.

Bilaga I: Matris - nuvarande situation/lämpligt nästa steg

		Mest lämplig boendelösning som den enskilde anses klara av (mest lämpligt nästa steg) - Antal																
Nuvarande hemlöshetsituation	Totalt	Bedöms vara rätt placerad	Klarar av egen lägenhet utan stöd	Klarar av egen lägenhet med stöd	Bostad först	HVB inom social-psykiatri	HVB inom missbruk	Stödboende	Omvårdnadsboende	Bostad med särskild service LSS	Bostad med särskild service SoL	Familjehem	Träningslägenhet	Särskilt boende för äldre	Annat	Vet ej		
	Offentliga utrymmen, utomhus	7			3	1		1									2	
	Tält, bil, husvagn, campingstuga	2		2														
	Härbärge, akutboende	2					2											
	Hotell, vandrarhem	36	1	9	11	1		1	1		1		1				10	
	Tillfällig logi (jour/korttids)	23			4					1								18
	Skyddat boende eller kvinnojour	14		10	3													1
	SiS-institution, HVB, familjehem	14	2	1	3	1	1	3	1						1			1
	Kriminalvårdsanstalt, häkte, frivård	0																
	Stödboende, inackorderingshem	18	2	1	10			1	1									3
	Heldygnsvård på behandlingshem inom hälso- och sjukvården	3			1													2
	Träningslägenhet	30	5	3	17	1								2				2
	Bostad först (inte eget förstahandskontrakt)	2		1	1													
	Genomgångsbostad	21	5	1	1						1							13
	Ofrivilligt kontraktlöst boende hos familj/släkt	17	1	2	8				2									4
	Ofrivilligt kontraktlöst boende hos vänner/bekanta	14		1	2			1				2						8
	Tillfälligt 2a-handsboende, <3 mån, hos privatperson	2		2														
	Tillfälligt inneboende, <3 mån, hos privatperson	9	3		1			2								1		2
	N	214	19	33	65	4	1	11	5	0	1	2	2	3	1	1	66	

Bilaga 2: Jämförelser med Stockholms läns kommuner från nationell kartläggning 2017

Vistelsekommun*	Befolkning 2016	1	2	3	4	Totalt antal hemlösa***	Antal hemlösa per 10 000 invånare****
Stockholm län	2 269 060	1 558	1 436	3 127	893	7 247	31,9
Södertälje	94 631	83	95	491	53	731	77,2
Nykvarn	10 424	8	12	24	11	61	58,5
Botkyrka	90 675	139	22	230	32	429	47,3
Järfälla	74 412	28	14	242	58	342	46,0
Sundbyberg	47 750	38	15	124	40	217	45,4
Solna	78 129	17	39	205	53	318	40,7
Nynäshamn	27 752	20	12	52	21	106	38,2
Stockholm	935 619	925	774	1 068	315	3 239	34,6
Sollentuna	71 023	41	48	85	36	228	32,1
Upplands Väsby	43 891	13	21	87	14	136	31,0
Värmdö	42 000	13	34	47	15	109	26,0
Upplands-Bro	26 755	X	X	31	26	68	25,4
Huddinge	107 538	75	105	26	53	260	24,2
Tyresö	47 103	X	41	35	X	111	23,6
Haninge	85 693	52	50	54	38	201	23,5
Vallentuna	32 785	X	6	59	X	74	22,6
Danderyd	32 653	15	16	29	13	73	22,4
Täby	69 386	28	X	80	X	146	21,0
Österåker	43 293	X	30	22	X	71	16,4
Ekerö	27 406	X	18	15	X	44	16,1
Nacka	99 359	16	14	89	17	137	13,8
Sigtuna	46 274	12	18	15	6	56	12,1
Norrtälje	59 420	X	40	14	X	62	10,4
Vaxholm	11 621	X	X	-	-	8	6,9
Salem	16 615	X	-	X	X	9	5,4
Lidingö	46 853	X	-	X	X	11	2,3

Tabell: Nacka i rött, Nackas jämförelsekommuner i blått.

Källa: Antal hemlösa per kommun och län 2017, publicerad på

<https://www.socialstyrelsen.se/stod-i-arbetet/missbruk-och-beroende/hemloshet/>